

PEM 11334-5

4E.148

V4E.148

Reedel, 28. jaanuaril.

### Küsimused.

<sup>1</sup>Miks ma ei teadnud kumba armastan rohkem, kas vanaema ennast või ta majakest? <sup>2</sup>Kuidas saarlesid vanaema ja ta majake? <sup>3</sup>Mis pärast olin rõõmus, kui nägin vanaema majakese kõrtnast suitsu tõusvat? <sup>4</sup>Miks haris vanaema oma põllulapikest? <sup>5</sup>Kus asetses vanaema

majake?

Kesk-nädalal, 9. veebruaril.

Olevik.

Kindla Kõnerviisi olevik.

- + Ma ~~kaan~~ sukka.
- + La kood sukka.
- + Ta koob sukka.
- + Me koome sukka.
- + Te koote sukka.
- + Nad koovad sukka.

Minerik.

Kindla Kõnerviisi minerik.

- + Ma kudusin sukka.
- + La kudusid sukka.
- + Ta kudus sukka.
- + Me kudusime sukka.
- + Te kudusite sukka.
- + Nad kudusid sukka.

Olevik.

Tingiva Kõnerviisi olevik.

Kui mul ~~ole~~pega ma kooksin

sukka.

+ Kuu sul oleks aega sa kooks<sup>id</sup> suk-  
ka.

Kuu tal oleks aega ta kooks<sup>+</sup> suk-  
ka.

Kuu meil oleks aega me kooks<sup>- sime</sup> suk-  
ka.

Kuu teil oleks aega te kooks<sup>- ite</sup> suk-  
ka.

Kuu neil oleks aega nad kooks<sup>id</sup> suk-  
ka.

Mitmus

Tingiva kõnerviisi minerik.

Kuu mul oleks aega olnud ma<sup>+</sup> olek-  
sin sukka kudunud.

Kuu sul oleks aega olnud sa<sup>+</sup> olek-  
sid sukka kudunud.

Kuu tal oleks aega olnud ta<sup>+</sup> oleks  
sukka kudunud.

Kuu meil oleks aega olnud me<sup>+</sup> olek  
sime sukka kudunud.

Kuu teil oleks aega olnud te<sup>+</sup> olek-  
site sukka kudunud.

Kuu neil oleks aega olnud nad<sup>+</sup> olek-

sid sukk<sup>+</sup>a kudunud.

Neljapäeval, 10. veebruaril

Väike Vello.

Tial<sup>+</sup>gi polnud väikesel Vellol  
igar. Lõbutses ta aasal, siis tõstis  
paiss oma tillukese koera Miki kõr-  
vad harilikult kikki, ehk viimane  
sed küll ei sallinud ja hambaid-  
<sup>+</sup>ki näitas. Tahvel tegi Vello ise väi-  
kese lumemumme<sup>gi</sup>. Lõpu pärast hak-  
kas ta palliga märki viskama, kiud,

nagu õnnetuks Mikile vastu  
pääd! Kuna<sup>+</sup>gi ei tulnud Miki Vell-  
lo juurde, vaid põgenes paissi eest  
<sup>+</sup>ki. Jõulud lähenesid pikka ja pik-  
ka, ikka<sup>II+</sup>gi kiud lähenesid. Paiss  
ootas jõuluvana. Leppärast ei saanud  
ta und<sup>+</sup>ki silma. Ja tõesti jõuluvana  
tuligi<sup>+</sup> ning kotigi<sup>+</sup> oli ta kaasa võt-  
nud. Kui palju asju sai nüüd Vell-  
lo! Oli kotis biskviidist lukk<sup>+</sup>ki, kir-  
ju härg<sup>gi</sup>, kena jõuluvana<sup>gi</sup>, ja veel  
palju, palju muud. Kõige kenam oli

aga väike „Atbits“ kus värvilised  
pildid sees ja kaanel kukk<sup>+</sup>ki ei  
puundunud. Iialgi<sup>+</sup> polnud Vello  
nii rõõmus kui praegu. Oo, sa pisi  
Velloke! Sa ei tundnud tädi ära-  
gi<sup>+</sup>! Ta oli jõuluvana rõivad sel-  
ga pannud ja pika habemegi<sup>+</sup> ette  
riputanud.

Laupäeval, 12. veebruaril.

Harjutus.

+ Nimetan <sup>kas? mis?</sup> koonal, <sup>Ainsus</sup> + kolle.

- + Osastar mida? koonalt, + kollet.
- + Omastar mille? koonla, + kolde.
- + Lisseütl. millesse? koonlasse, + koldesse.
- + Leesütl. milles? koonlas, + koldes.
- + Leestütl. millest? koonlast, + koldest.
- + Alaleütl. millele? koonlale, + koldele.
- + Alalütl. millel? koonlal, + koldel.
- + Alaltütl. millelt? koonlalt, + koldelt.
- + Rajar. milleni? koonlani, + koldeni.
- + Laar. milleks? koonlaks, + koldeks.
- + Olev. ~~h~~illena? koonlana, + koldena.
- + Ilmaütl. milleta? koonlata, + koldeta.
- + Kaasütl. millega? koonlaga, + kolde-  
ga.

Alu h  
Kold. rkl



## Mitmus

- + Nimetar mis? koonlad, +kolded.
- + Osastar mida? koonlaid, +koldeid.
- + Amastar milledes? koonalde, +kollete.
- + Lissäitl. milledesse? koonaldesse, +kolletesse.
- + Leesäitl. milledes? koonaldes, +kolletes.
- + Leestäitl. milledest? koonaldest, +kolletest.
- + Alaläitl. milledel? koonaldel, +kolletel.
- + Alaläitl. milledel? koonaldel, +kolletel.
- + Alaltäitl. milledelt? koonaldelt, +kolletelt.
- + Rajar milledeni? koonaldeni, +kolleteni.
- + Laar milleks? koonaldeks, +kolleteks.
- + Olev millena? koonaldena, +kolletena.
- + Ilmaäitl. milledeta? koonaldeta, +kolleteta.
- + Kaasaäitl. milledega? koonaldega, +kolletega.

Õige

## Kusimused

<sup>1</sup> Mispärast ei näinud laste piiritu uudishimu täna pereema sugugi tüütavat?

<sup>2</sup> Mispärast oli väikesel poisil põhjust arvata, et ema linnast kaasa toodud ese on hiirelöks?

<sup>3</sup> Miks olid sulaneja peremees alul uue lambi vastu umbusklikud?

<sup>4</sup> Mispärast jäi terve pere uhkustun-

dega uue lambiga rahule?

Miks ei olnud pikad talveõhtud  
enam nii igavad?

Teisipäeval, 15. veebruaril.

Harjutus.

Hämarduma, hulk, hang, hobu-  
ne, hirnuma, hõõruma, hellita, hein.

Keskriidatalal, 16. veebruaril.

Miks pörsa saba on rõngas.

Kits oli kord saanud oma hoid-  
jalt mollitäie kaeru. Luure sündmus  
se puhul ta otsustas pidada peo ja  
kutsus enda juurde kõik sõbrad. Need  
saabusid jõugas. Laua ülemises ot-  
sas istus orah. Lelle kõrval oli vares,  
siis jänes ja viimseks pörsas. Orav  
võttis oma kauniste küüntega kenas

ti ning peenelt üheainsa kaeratera.

Vares näpsas nokaotsaga kaksa ja  
jänes krapsas huultega koguni kolm  
inakest.

Heljapäeval, 17. veebruaril.

Harjutus

Luritatad asusid väikesesse tu-  
badesse. Libedal jões on mõnusuisu-  
tada. Emake valab tiitre pärast kibe-  
daid pisaraid. Ärga uskuge kadedat  
te inimeste juttu! Ärga seltsi niisut

guste jõledate inimestega! Ena kiipse-  
tas sõredast jahust kohedat saiaid  
on sirgunud tüsed dõtteks meesteks.  
Kes on too heledas riides neiu? Ma  
kannan lahedaid riideid. Klõredad  
vood veerevad vastu kallast.

Reedel, 18. veebruaril.

Harjutus

Ainsus.

+ Lage väli,  
+ kõle tiul,

Mitmus.

+ Lagedad väljad,  
+ kõledad tiuled,



Ainsus.

+kohe<sup>o</sup> lumi,

+täistuisanud  
kodutee,

+tuhkjas lumi,

+tume metsamüü<sup>o</sup>,

+lõikar<sup>o</sup>ad<sup>V</sup>tuule,

+pehme hang,

+säherdune ilm,

+tuiskav lumi,

+magus uneram  
metus,

+tühi lootus,

Mitmus.

<sup>o</sup>  
V

<sup>o</sup>  
V

+lõikavad tuuled,

+pehmed hanged,

+säherdused ilmad,

+tühjad lootused,

Ainsus

+hõõruv oks,

+tampiv sõit

+möödadrihisev

tuisk,

+üksik tuli,

+elav aknasilm.

Mitmus.

+hõõruvad oksad,

<sup>o</sup>  
V

<sup>o</sup>  
V

+üksikud tuled,

+elavad aknasilmad.

Esmaspäeval, 21. veebruaril.

Hiisimused.

♪ Miks andis pealik meestele puhi  
kuvi?

2) Kuidas olid meie väed vallitanud Tartu ja Elva?

3) Miks tahtis "Põhjapöegade" pealik partisanidele puhkust anda?

4) Kui "Põhjapöegade" pealik oli partisanidele puhkust lubanud, kuhu lubas ta oma mehed siis viia?

5) Kuidas ja miks oli Hüperjanovi äraolekul rindel kõik keema löönud nagu pörgusepapajas?

6) Mispärast ollakse sunnitud lõ-

püks mõisahooned maha jätma?

7) Miks lubas Hüperjanov Ulgaskõva lõuna teha?

Teisipäeval, 22. veebruaril.

Ainsus.

Suur talutare, naaskelterar tulekeel

hall suitsupilv,  
paks nõekord,  
mustar lagi,  
pime talveõhtu,

Mitmus.

suured talutared,  
naaskelteravad tulekeeled,

hallid suitsupilved,  
paksud nõekorrad,  
mustavad laed,  
pimedad talveõhtud,

Ainsus

Uus lamp,  
vaenlik ilme,  
puhtam valgus,  
raske samm,  
elustav õhk,  
lumine räävas,  
kohmakas liigutus,  
piiritu uudishimu,  
kaval naeratus,  
kõver traat,  
pagana lõks  
esimene valgus,  
kaugem nukk.

Mitmus.

uued lambid,  
rasked sammud,  
lumised räävad,  
kohmakad liigutused,  
kavalad naeratused,  
kõverad traadid,  
paganate lõksud,  
kaugemad nurgad.

Esmapäeval, 28. veebruaril.

Harjutus

Ainsus

Mitmus

Osastar

**Kapp** sees on pest  
vesi.

**Kappade** sees on pest  
surveed.

Vana **püti** pähki  
on pragunenud.

Vanade **püttide** pähki  
on pragunenud.

Osastar

**Kapp** tarvitatakse  
se tarberiistana.

**Kappasid** tarvitatakse  
tarberiistana.

**Püti** pestakse

**Pütte** pestakse

Ainsus. Üheseltler. Mitmus  
**Kappa** soolatrill **Kappadesse** soolatrilli  
lati silgud.

**Pütti** pandi kapsas **Püttidesse** pandi  
hapnema. kapsad hapnema.

Ilmaütler.  
**Kapata** saab ka **Kappadeta** saab ka  
läbi vett vajades. läbi vett vajades.

Ena ütles, saavat Ena ütles, saavat läbi  
läbi **pütita**. bi **püttideta**.

Kaasaütler.  
**Kapaga** tõtetakse **Kappadega** tõstetakse  
vett. vett.

**Pütiga** läks Linda **Püttidega** läks Linda  
keldrisse. keldrisse.

Kesknädalal, 2. märtsil.

Küsimused.

1) Mispärast seda koolimaja müüd enam mõõta ei saanud?

2) Mispärast oli eeskoja põrand alati lödine?

3) Mispärast läks ka soojussuitsuga ühes käbi korstna välja?

4) Mida tuli hommikul enne valget ära tulla ja kustkohast?

5) Mispärast oldi õnnelik, kui saadi oma kappatais vett kätte?

6) Mispärast peaksime kujutlema seda nalya, mis kottide koristamise ja allatoomisega oli?

7) Mispärast taheti oma magadis kott juba lennul ära tunda ja kinni püüda?

8) Mispärast oli nali suur magadiskottide pööningule toimetamise

ja alla toomisega?

Keljapäeval, 3 märtsil.

Harjutus.

Nimetav ainsus.  
kes? mis?

+ Lula ilm

+ Pisike kapp.

+ Läärane riist.

- Löögikoti hoiuruum.

+ Kitsas kott.

Omastav mitmus.  
kellede? millede?

+ Lulade ilmade.

+ Pisikeste kappade.

+ Lääraste riistade.

+ Löögikottide hoiuruumide.

+ Kitsaste kottide.



Nimetar ainsus. Omastar mitmus.

+ Must ruum.

+ Mustade ruumide

+ Lai oos.

+ Laiade ooside.

- Raja aur.  
~~Pak~~

- Radade aurud.

+ Nõekord.

+ Pakside nõekorda  
de.

+ Must toru.

+ Mustade torude.

Laupäeval, 5. märtsil.

Harjutus.

Nimetar ainsus. Lisseeütlev mitmus.

+ Võoras kiri.

+ Võorastesse kirjades

- Postkaardi pilt.

Postkaartide piltides  
se.

Nimetar ainsus. Lisseeütlev mitmus.

+ Ilus postkaart.

+ Ilusatesse postkaardi  
tidesse.

- Valla postimees.

+ Valdade postimeestest  
se.

+ Tähtis asi.

+ Tähtsatesse asjadesse.

+ Luur ümbrik.

+ Luurtesse ümbrikutes

+ Kinnikleepimata

+ Kinnikleepimata

kirj.

kirjadesse

+ Jahune mees

+ Jahurtesse meestesse.

+ Tuttar kiri.

+ Tuttaratesse kirides

se.

se.

+ Lahtine ümbrik  
äär.

+ Lahtistes ümbrikutes  
äärtesse.

Nimetav ainsus Lisseütler mitmus.

+ Talitar perenaine Talitaratesse perenais-

+ Kerge süda Kergeteresse südameteresse.

Teisipäeval, 8. märtsil.

Harjutus.

Hoid<sup>+</sup>ke (hoidma) hoolega silmi!

Hei<sup>+</sup>th<sup>+</sup>keitma) puhkama värskete rohke! Õpetajad näu<sup>+</sup>dsid (näidma)

meilt korralikkust. Kas teie saate<sup>+</sup>site kirja ära? Ruttu, nad hüü<sup>+</sup>dsid<sup>(hüüdma)</sup> sind!

And<sup>+</sup>ke (andma) ka tema vaestele abi. Kand<sup>+</sup>ke (kandma) lapse eest rohkem hoolt! Täit<sup>+</sup>ke (täitma) küün heintega! Kas teie teate<sup>+</sup>site, teadma) kus oli ta korter? Kas võite<sup>+</sup>võtma) ka oma pojakese kaasa? Lühalt kõndides lei<sup>+</sup>dsin (leidma) ma ilusa lille. Püü<sup>+</sup>dku (püüdma) iga üks käia õiget rada! Leda<sup>+</sup>ke (lead-

ma) kõik riulid korda! Kas ka  
sina kart<sup>t</sup>sid (kartma) kaeri? Kas  
tee püü<sup>d</sup>site (püüdma) eile kalu?  
Ma võit<sup>t</sup>sin (võitma) kõik tõkkes  
ja jõud<sup>d</sup>sin (jõudma) ikkagi sihi  
le. Leid<sup>d</sup>ku ta ise oma sõrmusüles.  
Tund<sup>d</sup>ku<sup>(tundma)</sup> ka tema pisut hirmu!

Kesknädalal, 9. märtsil

3 kõrval g, b, d.

1) Argelt (argnes) lähenes Maar kaera  
le

2) Vanasti olid majadel muld<sup>d</sup>sed põ  
muldnes põrandad.

3) Nad and<sup>d</sup>sid (andma) mulle kiojuti  
seks kena käelakee.

4) kõrval k, p, t.

1) Jänes jaak<sup>k</sup>seb (jaaksma) väga kü-

resti.

2) Noored talled kepsutarad kepsu-

tamas murul.

3) Metsas, (mets) millel niiske maapind,  
võib leituda usse.

Kui h-